

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cerimonien Vande Heylighe Roomsche Kercke Raeckende De Processien, De Pelgrimagien, Het Vvy-Water Ende Begravenisse

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1669

Beslvyt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34094

nær H. Lant, Graven der Martel. &c. 49
haer van die selve Coninghtune / is als dan
het Crups des Heeren ghevonden gheweest.

Den H. Paulinus. Anno 420.

Epistolá 11. ad Severum.

Helena, dooz het in-gheben Godts / heeft
van haeren Sone ghevraeght / dat hy haer
oorslof wilde gheben / om alle die plaetsen / de
welcke gheteekent waeren met de boetschap-
pen des Heeren / ende met de lichtteekenen
van de goddelijcke wercken / ende welbaeden
tot ons / te supveren / ende de af-goden daer
op te werpen &c. 'twelck soo sy van haeren
Sone hadde vercreghen / heeft de schar des
rijckes ghebruyckt / ende verschepte Kercken
ghehouwt naemelijck op de plaetsen / van
de Gheboorte / het Ujden / de hervijssensse /
ende hemelbaert des Heeren.

Den H. Ambrosius. Anno 374.

Oratione de obitu Theodosij.

Helena, is in alle haeste ghereyst nae Ieru-
salem, ende heeft gebolghet de plaetse van het
Ujden des Heeren. Sy is ghekomen / ende
heeft beginnen te besoecken de heylige plaet-
sen / ende den H. Gheest heeft haer inghe-
gheben / dat sy het houdt des Crups soude
besoecken.

BESLVYT.

Wij bidde u l. Beminde ende onpartijdige Leser,
nu eens te hoozen / ende sonder passie te o-
vercreghen / het ghene dies-aengaende seg-
ghen de Lutherse Predicanten van Maegh-
denburgh Centuria 4. Capite 6. Pagina 458. Helena,
segghen sy / de moeder des Keylers, een supersti-
tiosa vrouwe, is ghereyst naer Jerusalem om aldaer
te

constituit. Eiusdem
Reginz beneficio
crux Domini tumre-
perra.

Helena divino in-
spirata consilio, alia
rogabat, ut sibi facul-
tatem daret, cuncta
illie loca, Dominicis
impressa vestigijs, &
divinorum erga nos
operum signata mo-
nimentis purgare, at-
que destructis idolis
&c. Itaque prompto
siliij Imperatoris ad-
sensu, patefactis ad-
opera sancta thesau-
ris, edificatis basili-
cis, in loco Incarna-
tionis, Passionis, Re-
surrectionis, &
Ascensionis &c.

Helena festinavit
Hierosolymam, & se-
cuta est locum Do-
minicæ Passionis, ve-
nit ergo, & coepit
revisere loca sancta,
insudit ei spiritus ut
lignum crucis inquir-
eret.

Helena mater Im-
peratoris, mulier su-
perstitiosa, il luc pro-
fecta adoradi causâ.

cepta Domini cruce, duo templa edificari curavit.

Ipsum tamen miraculum superstitione non caret.

Relinquatur ea Socrati, & alijs hominibus superstitioni, &c.

50 Ceremonien raeckende de Pelgrimagie te aenbidden, ende ghevonden hebbende het Cruys des Heeren, heeft doen bouwen twee Kercken.

Wederom: *Centuriâ 4. Capite 10. Pag. 88.* Het mirakel vande vindinghe des Cruys, en is niet loof *superstitie.*

Item: *Centuriâ 4. Capite 13. Pag. 140.* Dieren sijn die allegaer *superstitieus*, de welke dese reyse van Helena, met 't ghene sijn te Jerusalem ghedaen heeft/verhaelen.

Wat dunct u van dese Doctoren? sijn dat niet mannen op de welke men by mag steunen / ende vast gaen? die / segghen dat welke durben plat uyt-segghen / dat Helena eene *superstitieuse* vrouwe is gheweest / daer sijn nochtans van Eusebius woerd gheseydt ghehad te hebben een godtvruchtigh ghemoet, en dat sijn die reyse aenbeert heeft / ende dat sijn ghedaen heeft ghelijckformigh aen het segghen vanden Propheet, oft volghens schrifture, als sijn die heylighe plaetsen heeft besocht / ende de ghe-eert? daer sijn van Ruffinus gheseydt woerd haer ghelijck niet ghebat te hebben aen het gheloove, ende godtvruchtigheydt des gemoets? daer sijn van Sozomenus gheseydt woerd seer gheaffectioneert gheweest te hebben tot de Christelijcke Religie? daer Socrates. Paulinus, ende Ambrosius segghen / dat sijn hier in is gheseyt gheweest dooz het ingheven Godis, door den Heer Gheest, door de openbaeringhe Godis? Sullen dese nentwe ende eerst op-ghetomen Doctoren die durben noemen / eene *superstitieuse* vrouwe? ende alle die Out-vaders / die welcke haer prijsen / van ghelijcken honden loof *superstitieus*? Weggh / wegh met dier ghelijcke hermetelijckheydt / ende uyt-sinnigheydt. Verre van ons dese nentwe leeraers / als sijn de openbaere contrarie ghetuygenissen hebben van soo vele Out-vaders. Hier een ghelyden Anders-ghesinde, wie ghy sijn / wat fondament dat ghy moet steunen, ende

ter H. Landt, Graeven der Martel. &c. 58
teghen wat mannen vande eerste eeuwen
dat ghy moet op zeplen / om de Roomsche
Catholijcken te betoordenen vā superstitie.

§. IV.

Pelgrimagien tot de graeven der andere
verscheyde Heylighen.

Tot het Graf vanden H. Propheet Ezechiël
in Syrien.

Epiphanius, Anno 370.

In vitâ Ezechielis.

D'En man / Ezechiël, leyt begraven in
het landtschap van Syrien, ende vele men-
schen komen geloopt tot sijn graf om daer
te bidden/ende hem te dienen: Ende de wijle
daer soo eene groote menighe saemen komit
tot sijn graf/de Chaldeen/ende dat sy
het lichaem souden wegh nemen / daerom
berogheleenschappen sy de Pelgrims/ende ley-
denie wederom van daer.

In terrâ Syriorum
vir illo sepultus iacet.
multique ad monu-
mentum eius con-
fluunt ad precatio-
nem, & obsequium:
sanè quando tanto
eo frequentia unâ ad
monumentum eius
conveniunt, formi-
dât Chaldæi ne eum
auferant, quapropter
egredientem comi-
tantur, & deducunt

Tot het Graf vanden H. Cyprianus, te Carthagē.

Severus Sulpicius, Anno 420.

De virtutib. Monach. Oriental. Dialogo 1. Capite 1.

Oer by saeren sijn wy af-ghebaren van
Narbona, ende dooz de geheughentisse Godts /
mi hebben doozspoedighe vaert ghehadt:
Dieft ons goet ghedocht dat wy souden
gaan naer Carthagen, om te besoecken de
plaetsen der Heylighen / maer naemelijck
om te bidden by het graf vanden Martelaer
Cyprianus.

Ante hoc trien-
nium, ubi Narbonâ
navim solvimus, ad-
eò prospera. Dei nu-
tu, navigatio fuit, li-
buit annone Car-
thaginem loca visi-
tare sanctorum, &
præcipuè ad sepul-
chrum Cypriani Mar-
tyris adorare.